

Idunas kommentarer till Swedwatch rapport #45

Iduna anser att CSR frågor utgör mycket viktiga områden i arbetet att göra vår värld mer "hållbar". Företaget ser därför positivt på Swedwatch initiativ att sätta fokus på dessa. Iduna har arbetat med dessa frågor under många år och det finns mycken erfarenhet av dessa inom bolaget. Bolagets marknads och produktorganisation omorganiserades i juni 2011 då den tidigare chefen gick i pension och ersättare är endast delvis på plats. Av denna anledning har större delen av era intervjuer skett med personer längre ned i organisationen vilka inte alltid har haft full insikt i företagets CRS arbete. Enligt vår uppfattning har en del missförstånd uppstått av vilka vi påpekar en del nedan.

Förord. Första stycket sista raden "Guldsmycken är helt enkelt en riktig lyx". Som er rapport beskriver på andra ställen är guld en beständig vara med evig livstid. Till skillnad från andra artiklar som associeras med lyx såsom dyra bilar, fina kläder, resor till exklusiva turistorter, gourmet mat etc kommer guld att bestå och i samma skick som vid inköpet i evighet. Historiskt, över århundranden, har guld dessutom ökat i värde och därmed utgjort en förnuftig finansiell placering. Vanligtvis ges guldsmycken bort som en gåva. Givande emellan människor anses förstärka samhörigheten i ett samhälle och stöds normalt av er sponsor Svenska kyrkan. Med hänsyn till dessa fakta känns det fel att beskriva ett inköp av ett guldsmycke som "en riktig lyx".

Sidan 6. "Iduna har inte heller engagerat sig i att förbättra villkoren i guldutvinning". Även om Iduna är ett stort företag i den svenska smyckesbranschen utgör den volym guld som företaget köper in en försvinnande liten del av guldutvinningen i världen. Tillsammans med svårigheten att spåra guldets ursprung är det inte realistiskt att ett enskilt företag skall kunna påverka en bransch som enligt er rapport direkt försörjer 100-tals miljoner människor (enbart småskalig guldutvinning försörjer 80-100 miljoner människor, se sidan 13). För att nå resultat krävs här insatser av regeringar eller internationella organisationer. Guldfynd skrev också till den svenska regeringen i denna fråga för många år sedan. Den amerikanska Dodd-Frank lagstiftningen utgör också en bekräftelse att denna fråga bör hanteras på regeringsnivå.

Sidan 8. Enligt vår uppfattning uppgår försäljningsvärdet inom den svenska detaljhandeln av guldsmedsvaror till mer än 3.5 mdr.

Sidan 10. 33% av Idunas guldvaror inköps i Sverige. Rapporten ger intryck av att inköpen sker uteslutande utomlands .

Sidan 26. Iduna har ingen uppförande kod. Detta är missvisande. Iduna föreskriver in sina inköpsvillkor att leverantörer måste uppfylla de däri listade kraven vilka bl.a omfattar barnarbete. Dessutom stipuleras att samtliga de krav som BSCI ställer vid varje tidpunkt skall vara uppfyllda. Dessa utgör en del av inköpsavtalen och har rättsligt bindande verkan mot leverantörerna. Detta är således starkare än en intern kod. Genom att använda BSCI kod säkerställs att denna hålles uppdaterad.

Sidan 48. Swedwatch har utfört interjuver av personal i Idunas butiker. Iduna har inte informerats om detta på förhand. Enligt vår uppfattning borde Swedwatch, enligt gängse journalistiska normer, ha gjort detta.

Enligt Idunas uppfattning är resultatet av intervjuerna vilseledande bl.a. av två orsaker. Endast 3% av Idunas butiker omfattats. Detta stickprov torde vara för litet för att basera slutsatser på. Vidare har intervjurens resultat från Iduna jämförts med det från Smyckas butiker. Samtliga av Idunas butikspersonal utgörs av anställda. Inköpen sker centralt. Smyckabutikerna är alla enskilda företag som drivs av ägaren. Inköpen sker direkt i butikerna. Man kan därför förvänta sig att Smycka intervjuerna skett med personer som sysslar med inköp eller direkt med ägaren. Dessa har givetvis större kunskap om var varororna kommer ifrån. Denna kommentar borde ha gjorts i rapporten.

Sidan 59. Iduna hävdar att man arbetat med etiska frågor en längre tid. Detta framgår bl.a av Guldfynd's årsredovisning från 1995 av vilken utdrag finnes bifogad.

Iduna har uppfattningen att de frågor som sammanfattas i termen CSR frågor utgör viktiga och nödvändiga förutsättningar för att bedriva framgångsrik detaljhandel. Iduna har därför satsat ytterligare resurser på dessa frågor med inrättandet av en ny tjänst och arbetet med dessa frågor går nu i en snabbare takt. Iduna har valt att samarbeta med BSCI i dessa frågor. Denna organisation har mycken erfarenhet av CSR frågor och har ett gott rykte. Iduna arbetar i enlighet med de riktlinjer som arbetats fram med BSCI. Enligt Idunas uppfattning saknas grund för den negativa beskrivningen av Idunas arbete med BSCI som återfinnes i rapporten i tredje och fjärde stycket på sidan 59. En av era sponsorer Fair Trade Center stöder en annan, mindre organisation, Responsible Jewellery Council, som arbetar med CSR frågor. Författarna av rapporten torde därför stå i intressekonflikt med BSCI.

Sidan 60. Iduna tillverkar även guldsmycken med diamanter i Sverige i icke ringa omfattning.